

Proměna

Dílo

Proměna, nakladatelství a překladatel neuveden

Autor

Franz Kafka byl pražský německy píšící židovský spisovatel. Napsal tři romány (*Amerika*, *Zámek*, *Proces*) a řadu povídek a novel. Podle něj vzniklo přídavné jméno *kafkovský* který vystihuje typické situace obsažené v jeho románech. Vystudoval práva a pracoval jako úředník u pojišťovny. Nikdy se neoženil, ale dopisoval si překladatelkou Milenou Jesenskou. Kafka většinu času strávil psaním, jenže většinu svých děl z nespokojenosti spálil. Nespálená díla jsou buď ztracená nebo nepublikovaná. Onemocněl tuberkulózou na kterou zemřel. Ve své závěti nařizuje Maxu Brodovi, svému příteli z dob studia, aby spálil všechna jeho díla, deníky. Max jeho přání neuposlechne a nechal díla vydat.

Druh a žánr

Kniha je druhu epiky, žánrem novela - povídka.

Námět

Absurdita lidského bytí, neschopnost člověka ovlivnit svůj osud, osamělost, izolace a mezilidské vztahy.

Děj

Novela popisuje příběh obchodního cestovatele Řehoře Samsy který se jednoho dne probudí v těle brouka. Když zjistí, že zaspal, snaží se co nejrychleji dostat z postele. Zatím co se snažil dostat se z postele ven, zaklepal na dveře bytu rodiny Samsových prokurátor vyšetřující, proč se Řehoř nedostavil do práce. Prokurátor a rodina zjistí o Řehořově proměně a společně se snaží adaptovat na novou podobu - neúspěšně. Jediný člen domácnosti, který ho zpočátku neodvrhne, je jeho sestra Markéta, která mu pravidelně nosí jídlo. Postupem času Řehoř začne lézt po stěnách a nábytku, proto Markéta s matkou nějaký nábytek z pokoje odklidí, aby měl Řehoř lepší lezecké podmínky. Dojde ke střetu mezi Řehořem a jeho otcem, který po něm hodí jablko a těžce ho zraní. Jablko mu navíc následně uvízne v krunýři a způsobuje mu nesmírné bolesti. Protože Řehoř byl před proměnou jediným vydělávajícím členem rodiny, finanční situace se začne rapidně zhoršovat a Markéta, otec spolu s matkou jsou donuceni začít pracovat. Řehořův stav se zhoršuje a on sám se stává stále více osamělým a zoufalým. Rodina byt kvůli nedostatku financí začne pronajímat, jakmile ale podnájemníci Řehoře spatří, zhnuseně byt opouštějí. Nakonec na něj zanevře i Markéta. Na konci díla Řehoř umírá, což je pro jeho rodinu vysvobození. Rodina má radost, že se mohou přestěhovat do menšího bytu a začít novou kapitolu svého života.

Časoprostor

Příběh se odehrává v rozmezí několika měsíců a ročních období začínaje neví se kdy (pravděpodobně 1. pol. 20. st.) v bytě rodiny Samsů (město nejmenováno).

Kompozice

Povídka je rozdělena do tří kapitol řazené chronologicky, s výjimkou retrospektivních vzpomínek. Forma próza.

Vypravěč

Vypravěčem je třetí osoba nezasahující do příběhu. Vyprávěno v er-formě.

Výprava

Řeč postav je spisovná i nespisovná (objevují se nadávky). Výprava je chladná, strohá, bez emocí ale i věcná. Vyskytuje se zde eufemismus, vulgarismus, archaismy a hyperbola.

Postavy

- Řehoř Samsa - obchodník, pracovitý, oddaný rodině, poctivý, zodpovědný, hodný, vyrovnaný
- Markéta Samsová - hudebně nadaná, starostlivá, lítostivá, postupně nevrlá a necitlivá, sní o studiu na konzervatoři
- Řehořův otec - praktický, tvrdý, přísný, k Řehořovi cítí odpor
- Řehořova matka - lehce se vyděsí Řehořem
- Gréta - posluhovačka, Řehořem opovrhuje a nazývá ho "to"

Hlavní myšlenka

Řehoř se proměnil v brouka, protože život zasvětil jen práci a ničemu jinému. Proměna je zde chápána jako trest za jeho životní styl. Kafka chtěl ukázat, jak se lidé dokážou odcizit a jak postupně ztrácí vazby s okolním světem.

Hodnocení

Kniha ve mě chvílemi vzbuzovala divné pocity, jinak se až na občasný dlouhý popis bavila. První reakce postav na Řehoře pobavily.

Zdroje

- Franz Kafka - Proměna
- [Franz Kafka - Wikipedie](#)
- [Proměna: rozbor, děj, popis, počet stran + další info](#)
- [Franz Kafka - Proměna \(18\). | Čtenářský deník | Český-jazyk.cz aneb studentský underground](#)
- [Proměna - rozbor díla k maturitě | Rozbor-dila.cz](#)
- [Franz Kafka - Proměna \(13\). | Čtenářský deník | Český-jazyk.cz aneb studentský underground](#)
- [Franz Kafka - Proměna \(7\). | Čtenářský deník | Český-jazyk.cz aneb studentský underground](#)
- [Franz Kafka - Proměna \(15\). | Čtenářský deník | Český-jazyk.cz aneb studentský underground](#)
- [Franz Kafka - Proměna \(19\). | Čtenářský deník | Český-jazyk.cz aneb studentský underground](#)